

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies nonus et decimus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1925

I. S. Orestis Passio Prior

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72556)

A nempe V nonas iulias relatum esse censeo, miro sane errore, nempe a vigilia S. Martini quae 10 novembris, ad vigiliam S. Martini quae 3 iulii agebatur. Constantinopoli templum erat S. Orestis sacrum, in quo eius festum die 10 novembris celebris habebatur: τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σὺναξις ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ τῷ ὄντι πλησίον τοῦ Λεομακελλίου (1). Mensis iulii 9, iterum commemoratur in synaxariis, cum hac clausula: τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σὺναξις ἐν τῷ σεπτῷ ἀποστολεῖο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας (2). In hac autem ecclesia die 13 decembris quinque martyrum Arauracorum synaxis celebrabatur. In calendariis synaxariisque graecorum unanimi fere consensu natalis S. Orestis dies 10 novembris assignatur (3). Adversatur tamen usus Studitarum, qui pridie illum recolunt, ut efficitur ex eorum calendario (4), et menologio seu codice vaticano 1669, nostro A 3 (5). Ex hoc autem Passio S. Arestiae (ita pro Oreste) latina facta accepta est inter Vitas Sanctorum Aloysii Lipomani (6), atque inde primum transit sanctus noster in fastos latinorum; in prima enim Romani martyrologii editione ad diem 9 novembris scriptum est: Tyanae in Cappadocia passio S. Arestis sub Diocletiano imperatore. Genuina lectio Orestis deinceps admissa est. In agro Romano ad Soractis montis radices est vicus cui hodie nomen est Sant' Oreste,

quod tamen a nostro martyre minime sortitus est. Antiqua enim hoc loco ecclesia est non quidem S. Orestis, sed S. Hedisto vel Edisto dedicata. E lapide autem vetusto (7) et itinerario Salisburgensi (8) constat iamdudum pro Edisti nomen Aristi vulgo usurpari consuevisse, unde vicum Sancti Edisti primum Sancti Aristi et paulatim Sancti Orestis seu Orestis nuncupandi usus invaluit (9). Nullo igitur pacto priscais temporibus S. Orestes ibi colebatur, sed S. Edistus, cuius anniversaria dies 12 octobris etiamnum recolitur (10). Interim de nominum permutatione memoria abolita est, et S. Orestem alium ab Edisto esse persuasio invaluit. Quapropter S. Orestis quoque reliquias sibi comparaverunt, eiusque festum celebrare coeperunt, non tamen sub nomine Tyanae sed Arauracensis, scilicet mense decembri 12, pridie commemorationis sanctorum Quinque martyrum, quae cum festo S. Luciae concurrat (11). Notasse iuverit S. Orestem, cuius corpus Romae in ecclesia Sancti Apollinaris servatur, etiam Arauracensem illum reputari, cum eundem una cum sanctis Eustratio, Auxentio, Mardario et Eugenio huc illatum existiment. Sunt tamen qui arbitrentur illum ipsum esse sanctum Edistum, ceteros autem nequaquam martyres Cappadoces sed eiusdem quattuor socios a suburbana ecclesia simul in Urbem invectos (12).

AUCTORE
H. D.
S. Orestes
a S. Edisto
diversus.

(1) Synax. Eccl. CP., p. 210. — (2) Ibid., p. 810. Scribit Leontius Macheras S. Orestem coli eis τὴν Κορφῖνον (al. Κοφῖνον, Korphino) in insula Cypro. MILLER-SATHAS, Chronique de Chypre, t. I (Paris, 1882), p. 19. At mihi certum non videtur hunc Orestem martyrem esse Tyanaensem et non potius episcopum Cyprium. — (3) Synax. Eccl. CP., p. 204; ДМИТРИЙСКИИ, Тυπικὰ (Kiev, 1895), p. 22; ВѢДНІЯ МНВН ЧЕТІИ, nov. 1-12 (Petropli, 1897), p. 344; I. MARTINOV, Annus ecclesiasticus graeco-slavicus, in Act. SS., Oct. t. XI, p. 274. —

(4) Cod. Paris. 382, saec. X, fol. 197. — (5) Supra, num. 1. — (6) Tom. VII, fol. 230^v-231^v. — (7) AP. GRISAR, Analecta Romana, p. 15, tav. III. — (8) DE ROSSI, Roma Sotterranea, t. I, p. 182. — (9) F. SAVIO, S. Edisto ad Oreste e compagni martiri di Laurento, in Römische Quartalschrift, t. XXIX (1915), pp. 29-53, 250-259. — (10) Act. SS., Auctar. ad tom. VI Oct., p. 10-112. — (11) SAVIO, t. c., p. 259. — (12) De his disseruimus in Anal. Boll., t. XLI, p. 315-19.

C

I. S. ORESTIS PASSIO PRIOR

E codicibus Parisiensi bibliothecae Nationalis graec. 1519 (= A 1), Vindobonensi Hist. graec. 5 (= A 2), Vaticano graec. 1669 (= A 3). Cf. Comm. praev. num. 2.

Ἀθλησις¹ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ² Ὁρέστον.

Accepta a
Diocletiano
pote-
state,

1. Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ τοῦ ἀσεβεστάτου καὶ παρανόμου¹, ἐγένετο διωγμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν καθ' ὅλης τῆς οἰκουμένης². Ἐξαιέστειλεν³ γὰρ εἰς πᾶσαν τὴν ἔποικταγμένην αὐτῷ βασιλείαν ἄρχοντας, πρόσταγμα δόξας⁴ ὥστε ἀναγείσθαι τοὺς χριστιανούς. Εἶς δὲ τις ἄρχων⁵ ὀνόματι Μάξιμος προσήλθεν τῷ βασιλεῖ⁶ λέγων· «Θεοῦτατε κοσμοκράτορ, ὁδηγῆ τῆς φανερώσεως⁷ τῶν θεῶν καὶ σοφῆ μυσταγω-

γῆ τῶν θεῶν αὐτῶν μυστηρίων, δέομαι τῆς σῆς θεοῦτος καὶ⁸ φιλανθρωπίας, κέλευσόν μοι⁹ διελεῖν τὰ μέρη τῆς Κιλικίας καὶ Καππαδοκίας πρὸς τὸ ἀπολέσαι τὸ γένος τῶν χριστιανῶν, οὗς συλλαβόμενος ἐγὼ¹⁰ πολλαῖς τε¹¹ καὶ ποικίλαις τιμωρίαις ὑποβαλὼν πρὸς καταλάσσω καὶ ἐν τοῖς ἔδασι ῥίψω αὐτούς.» Ὁ δὲ Διοκλητιανὸς ἀκούσας ταῦτα¹² εἶπεν αὐτῷ· «Ἐγε ἐξουσίαν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ μου πρὸς καθαίρεσιν τῆς ἀσεβοῦς θρησκείας τῶν χριστιανῶν, ὅπως¹³ φανεροῦς ποιήσης¹⁴ τοὺς δεσπότης θεοῦς τοὺς πάσης τῆς¹⁵ οἰκουμένης ἐδεργέτας.»

2. Λαβὼν δὲ ὁ Μάξιμος τὸ πρόσταγμα παρὰ

Maximus

Lemma. —¹ μαρτύριον A 2, 3. —² (καὶ ἐνδόξου Χριστοῦ) om. A 3.

1. —¹ (τοῦ ἀσ. κ. παρανόμου) om. A 3. —² (καθ' οἰκουμένης) om. A 3. —³ ἀπέστειλεν A 3. —⁴ (πρ. δόξας) om. A 3. —⁵ om. A 3. —⁶ τῷ β. προσήλθεν

A 3. —⁷ τῆ φανερώσει A 3. —⁸ (θεοῦτος καὶ) om. A 3. —⁹ με A 3. —¹⁰ (σὺν ἐγῶ) om. A 3. —¹¹ τε om. A 3. —¹² ἀκούσας δὲ ταῦτα A 3. —¹³ om. A 3. —¹⁴ δὲ ποιήσεις A 3. —¹⁵ (τ. π. τ.) τῆς πάσης A 3.

50 τοῦ

PASSIO I
christianos
insequi-
tur.

Orestes
medicus

interrogatus

B

Eccl.
45, 1.

libere
respondet;

E

τοῦ βασιλέως, ἐξῆλθε μετὰ πολλῆς φαντασίας ὡς περ λέων βορᾶν¹ ἐρύων. Καὶ ποιήσας ἐαυτῷ² σπλάγγρα ἀνελεῖ³, ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς⁴ ἄδρους⁵ Καππαδοκίας ἐν πόλει καλουμένῃ Τυάνη. Καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῇ⁷ μὴνύεται⁸ αὐτῷ ὑπὸ τῶν πολιτῶν ὅτι ἰατρός τις ὀνόματι Ὁρέστης καθημέραν ἀναπέθει πᾶσαν τὴν πόλιν σέβεσθαι καὶ πιστεῦειν εἰς ἓνα κέριον Ἰησοῦν Χριστόν.⁹ Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Μάξιμος, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βήματος παραστήναι καὶ λέγει αὐτῷ. « Ποίας ἐξουσίας τυγχάνεις; Ὁδὲ γὰρ μικρῶς κινούμεθα κατὰ σοῦ. Μετὰ πάσης οὖν παρορησίας καὶ τὸ ὄνομά σου φράσον ἡμῖν καὶ τὸ γένος. » Ὁ ἅγιος Ὁρέστης εἶπεν. « Ἡ παρορησία μου ὁ Χριστός ἐστιν, δι' ὃν καὶ παρορησιαζόμενος λαλήσω ὅτι χριστιανός εἰμι καὶ κέκλημαι Ὁρέστης¹⁰. »

3. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν. « Ἐπειδὴ προέφθασας σεαυτὸν χριστιανὸν ἀποκαλέσαι καὶ Χριστὸν ὁμολογεῖς εἶναι Θεὸν, ἦσσαν τοῖς θεοῖς πρὸ τῶν βασάνων, ἐπεὶ κακῶς μέλλεις ἀποβησκειν¹. » Ὁ ἅγιος Ὁρέστης εἶπεν. « Θεοὶ οἱ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν ἀπολέσθασαν. Ἐγὼ γὰρ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας θέειν μεμάθηκα θεσίαν αἰδέεσθαι² τῷ ζῶντι Θεῷ, ὅτι καὶ προσεύχομαι ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ. Κοφοῖς δὲ καὶ κηβήλοις θεοῖς⁴ οὐ προσκυνῶ ποτε⁵. » Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν. « Θεωρῶ σε τῇ ἡλικίᾳ κεκοσμημένον καὶ λόγοις φρονίμοις⁶ σεσοφισμένον καὶ τὸ εὐσχημον καὶ εὐπρεπὲς τῆς ἰατρικῆς ἐπιστάμενον τέχνης, καὶ φειδομαί σου ὡς τέκνον. Φράσον τοίνυν⁸ ἡμῖν τὸ ὄνομά σου καὶ τῶν γονέων τὴν θρησκείαν. » Ὁ ἅγιος Ὁρέστης εἶπεν. « Εἰ ζῆτεῖς τὸ ὄνομά μου μαθεῖν, γίνωσκε τίς τιμὸν ἐστιν παρὰ Θεῷ. Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα γονεῖς μου Ὁρέστην με ἐπονόμασαν⁹, ὥστε καμὲ¹⁰ ἀρεῖσαι Θεῷ καὶ ἀνθρώποις (1) διὰ τῆς ὁμολογίας τοῦ κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς θεραπείας τῶν σαρκικῶν παθημάτων. »

4. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν. « Ἀπονεομημένε καὶ ἀθλιώτατε, μὴ κελενόμενος προπετῶς φθέγγῃ καὶ φρεναπατῆς ἐαυτόν, ἓνα Θεὸν ὁμολογῶν τὸν Χριστὸν εἶναι¹, ὅτινα οἱ Ἰουδαῖοι ἐσταύρωσαν ὡς κακοῦρον. » Ὁ ἅγιος Ὁρέστης εἶπεν. « Ὁ ἡγεμὼν², εἰ ἴθεις τὴν δύναμιν τοῦ σταυρωθέντος, κατέλιπες ἂν τὴν ματαίαν πλάνην τῶν εἰδώλων καὶ αὐτὸν προσεκύνεις τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ καὶ ἀόρατον ἐξ ἀόρατον, δε τῇ ἰδίᾳ βουλῇ ἐν τῇ θεότητι αὐτοῦ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἐνώσας τῆς πλάνης ἡμᾶς

ἡλευθέρωσεν τοῦ διαβόλου. » Μάξιμος ἡγεμὼν D λέγει. « Πολλοὶς ὄψασαυ καὶ ἀπατηλοῖς περιαντλεῖς μου τὰς ἀκούας, ὥστε οἰεσθᾶν σε δύνασθαι πείθειν με³ καταλιπεῖν τοὺς θεοὺς καὶ σέβεσθαι τὸν ἐσταυρωμένον. ὅπερ οὐ ποίω, ἀλλὰ μᾶλλον σὺ προσελθὼν⁴ ἦσσαν τοῖς θεοῖς, εἰδὼς ὅτι τοῦτο ἐὰν ποιήσης, ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας μου δεξιὸς καθίσεις. » Ὁ ἅγιος Ὁρέστης εἶπεν. « Ἐγὼ τὸν ἀεὶ καὶ πάντοτε ἐνεργῆτην Θεὸν⁵ τὸν κέριον μου Ἰησοῦν Χριστὸν σέβομαι καὶ αὐτῷ μόνῳ⁶ δουλεύω, δαμιονίον δὲ⁷ μέτοχος καὶ λάτρης⁸ οὐκ ἂν γένομαι ποτε⁹. »

5. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν. « Προσαγάγετε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τῶν θεῶν. » Ὁ δὲ ναὸς ἦν κεκοσμημένος χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ εἰδώλοις πολλοῖς¹. Τοῦ δὲ ἐλθόντος², λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν³. « Θεῶν τοῖς θεοῖς, Ὁρέστα, ἵνα ἡλεοὶ σου γενήσονται⁴. » Ὁ δὲ ἅγιος εἶπεν⁵. « Πλανᾶσαι, ἡγεμὼν, μὴ εἰδὼς τὸ συμφέρον. οὗτοι γὰρ χαλκῶς καὶ σιδηρῶς εἰσι, κεκοσμημένοι χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ πρὸς τὸ πλανᾶσθαι τοὺς ἀνθρώπους. οὕτε γὰρ βλέπουσι, οὕτε ἀκούουσιν, ἔργα χειρῶν⁶ ἀνθρώπων ὑπάρχοντες, οὐδὲ⁷ ἐαυτοῖς βοηθήσαι δύνανται τὸ σύνολον, οὐδὲ ἀμείψασθαι τοὺς ἀμειβομένους αὐτούς⁸. » Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν. « Θέεις, ἢ ἄπτομαι τῶν μελῶν σου εἰς ἀφανισμόν. » Ὁ ἅγιος Ὁρέστης εἶπεν. « Ἐουκας ἐκφοβῆν με ταῖς ἀπειλαῖς⁹. Μὴ οὖν ἀναβάλλω¹⁰ τοῦτο ποιεῖν¹¹, ἀλλὰ συντόμως πρᾶττε ὁ βοῦλει. Ἀγνοεῖς γὰρ τὸν παρεστῶτα καὶ ἀντιλαμβανόμενον μου¹² κύριον¹³ Ἰησοῦν Χριστόν. Μάξιμος ἡγεμὼν εἶπεν. « Τοῖς¹⁴ ὀφθαλμοῖς αὐτὸν τέψιτε, λέγοντες αὐτῷ. Μὴ μώριζε. » Παρδίζόμενος δὲ ὁ ἅγιος ἐπὶ πολὺ¹⁵, ἀπλώσας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν. « Κύριε ὁ Θεός μου¹⁶, ἐπίδε¹⁷ ὄφρα τοῦ καὶ βοηθήσῃς τῷ δούλῳ σου. » Ὁ δὲ ἡγεμὼν¹⁸ ἐκέλευσεν¹⁹ αὐτὸν ἐπιπλεῖον ὀφθαλμίσθαι ἐπὶ τοσοῦτον²⁰ ἕως οὗ ἠλλάγησαν²¹ τεσσαράκοντα κεντηρόνες, ὥστε καὶ τὰ σχοινία καὶ τοὺς λώρους καὶ τὰ νεῖρα συντελεσθῆναι. Καὶ²² μὴ ἀρκεσθεῖς ἐν τοῦτοις ὁ παρόνομος ἡγεμὼν, πάλιν²³ ἐκέλευσεν τέπτεσθαι αὐτὸν σφοδρότερον, ὥστε καὶ τὰ ἔνδον τῶν σπλάγγχων αὐτοῦ ἀποσπασθῆναι καὶ θαναμᾶξεν πάντας τὴν καρτερίαν τοῦ ἀνδρός.

6. Μετὰ δὲ τὸ ἱκανῶς¹ ὀφθαλμίσθαι αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγει αὐτῷ. « Θεῶν τοῖς θεοῖς καὶ ἀπολύω σε. » Ὁ δὲ ἅγιος Ὁρέστης οὐδ' ὄλως ἀπεκρίθη² αὐτῷ. Τότε³ θυμωθεὶς ὁ παράνομος⁴ ἡγεμὼν ἐκέλευσεν ὀβελίσκους πυρω-

ad tem-
plum
ducitur;

E

Psalm.
134, 15, 16.

virgis
caeditur;

Psalm.
79, 15.

F

igne, sale,
aceto
torquetur;

2. —¹ βορᾶν A 3. —² om. A 3. —³ ἀνελεῖμονα A 2. —⁴ τοῦ A 3. —⁵ τῆς add. A 2. —⁶ τοιάνη A 3. —⁷ (καὶ - αὐτῇ) om. A 3. —⁸ δὲ add. A 3. —⁹ κατηχηθεὶς ὑπὸ τῶν γονέων αὐτοῦ λεγόντων μὴ εἶναι θεοῦ εἰ μὴ μόνον ἐν οὐρανοῖς κατοικοῦντα Θεὸν ἀληθινὸν καὶ κέριον Ἰησοῦν Χριστόν add. A 3. —¹⁰ om. A 3. —¹¹ (ἐπεὶ - ἀποβησκειν) om. A 3. —¹² ἀνάμικτον A 3. —¹³ αὐτῷ A 3. —¹⁴ (κοφοῖς - θεοῖς) κηβήλοις δὲ θεοῖς καὶ ματαίοις δαιμόσι τοῖς ὑπὸ σοῦ λεγομένοις A 3. —¹⁵ om. A 3. —¹⁶ φρονήσεως A 3. —¹⁷ ὅθεν οὖν add. A 3. —¹⁸ om. A 3. —¹⁹ ἐπ. με A 3. —²⁰ με A 3. —²¹ om. A 3. —²² (ὁ ἡγεμ.) om. A 3. —²³ (οἰεσθαι - με) δειναμένον μου A 3. —²⁴ (ὅπερ - προσελθὼν) ὥστε πρόσειθε καὶ A 3. —²⁵ καὶ add. A 3. —²⁶ om.

A 3. —⁷ γὰρ A 3. —⁸ (κ. λ.) om. A 3. —⁹ om. A 3. —¹⁰ (εἰδ. πολλοῖς) πεπληρωμένος εἰδώλων A 3. —¹¹ (τοῦ δ. ἐλθ.) Μάξιμος A 3. —¹² (ὁ ἡγ.) om. A 3. —¹³ (ἵνα - γενήσονται) om. A 3. —¹⁴ (ὁ δὲ - εἶπεν) om. A 2. —¹⁵ om. A 3. —¹⁶ γὰρ add. A 3. —¹⁷ (ταῖς ἀπ.) om. A 3. —¹⁸ ἔμριζε A 3. —¹⁹ (τ. ποιεῖν) ἐκφοβῆν με A 3. —²⁰ μοι A 3. —²¹ με κύριον μου A 2. —²² τέως A 2, 3. —²³ (ἄβδ. - πολὺ) ὀφθαλμίσθαι μου A 3. —²⁴ (Κύριε - μου) om. A 3. —²⁵ ἐπίδε ὁ θεός A 3. —²⁶ (ὁ δὲ ἡγ.) om. A 3. —²⁷ δὲ add. A 3. —²⁸ (ἐπὶ τοσοῦτον) om. A 3. —²⁹ ἠλλάξαντες A 3. —³⁰ om. A 2. —³¹ (καὶ - πάλιν) τότε A 3. —³² (ὁ δὲ τὸ ἱκ.) οὖν τὸ A 3. —³³ (Ὁρέστης - ἀπεκρίθη) οὐκ ἀπεκρίνατο A 3. —³⁴ om. A 3. —³⁵ (ὁ παρ.) δὲ ὁ A 3.

(1) Itaque nomen Orestem ductum existimavit ab ἀρέσκειν. Hac interpretatione fortasse moti

sunt qui sanctum appellare maluerunt Arestem. Comm. prae. num. 5.

-θῆναι

A θῆραι καὶ τὸν τῶτον αὐτοῦ διακαῖραι καὶ ὄξει⁵ δριμυτάτω καὶ ἅλατι ἀνατρέβειν αὐτόν. Καὶ τοῦτον γενομένον μετὰ πολλοῦ τοῦ τάχους καὶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ἐγκαρτεροῦντος ταῖς βασάνοις⁶, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ὁ δίκαιος⁷ εἶπεν· «Κόριε ὁ Θεός⁸, ὁ τῶν Σοδομιτῶν τὰς πόλεις πρὸς καταναλώσας καὶ τὴν Νινευί⁹ δικαίως διὰ μετανοίας ἐν τῇ σῇ φιλανθρωπιά καὶ ἀνυμία, δός μοι τελείως τὸν ἄγωνα τοῦτον ὑπομείναι¹⁰ καὶ ποιήσον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν· καὶ ἰδέτωσαν οἱ μισούντές με καὶ αἰσχρυνθήτωσαν.» Καὶ εἶπὼν ταῦτα ὁ ἅγιος ἐνεφύσησε τοῖς εἰδώλοις καὶ ἐλικμύθησαν παραχρῆμα καὶ ἐγένοντο <εἰς>¹¹ κοινοῦτόν¹². Καὶ εἶπεν πρὸς τὸν ἡγεμόνα ὁ μάρτυς· «Ποῦ ἔστιν¹³ ἡ ἰσχύς τῶν θεῶν σου; μὴ ἠδυνήθησαν ἐάντοίς βοηθήσαι.» Ἐξεληθόντος δὲ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ναοῦ, παραχρῆμα καὶ¹⁴ οἶκος συνετελέσθη καὶ κατέπεσεν¹⁵.

Gen. 2; Ion. 3.

Psalm. 85, 17.

in carcerem de- trahitur;

7. Τότε θυρωβεις¹ ὁ ἡγεμὼν κελεύει² ἀπενεχθῆναι αὐτόν³ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, παραγγέλλας τῷ δεσμοφύλακι μήτε ἄρτον μήτε ὕδωρ ἐπιδοθῆναι αὐτῷ. Ὁ δὲ ἅγιος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ⁴ Ὁρέστης ἀπῆει χαίρων ἐν τῇ φυλακῇ καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε· «Κόριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ ἐκ νεαρῆς ἡλικίας τὰ νόμμά σου κελεύσας με ἐκδιδαχθῆναι καὶ ἀπογοργῆσαι ἀπ' ἐμοῦ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀπάτης, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ⁵ τὴν γῆν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ στηρξίνας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ σου, ἵνα ἐξ οἰκείου πόνου παρέχη τὴν χρῆσιν τοῖς ἀνθρώποις, ὁ τοὺς ἁγίους σου ἀναπαύσας Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, μὴ με ἐγκαταλίπης, ὅτι ὄλος σοι⁶ ἀνάκειμαι, ἀλλὰ⁷ συμμετόχον με ποιήσον τῶν προτελειωθέντων ἁγίων σου μαρτύρων καὶ συγκληρονόμων, ὅτι δεδόξασται τὸ πανάγιον ὄνομά σου⁸ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.»

ad tribu- nal re- ducitur;

8. Ταῦτα τοίνυν¹ προσεσχημένον τοῦ ἁγίου² καὶ ἐπιτὰ ἡμέρας ποιήσαντος ἐν τῇ φυλακῇ, τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ προκαθίσας ὁ ἡγεμὼν, ἐκέλευσεν αὐτὸν παραστήναι καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· «Ἀνόσιε καὶ ἀσεβέστατε καὶ τῆς τῶν θεῶν εὐμηνείας ἐχθρὸς, τί ἐτόλμησας μορὰ καὶ ψυχρὰ λαλεῖν; μὴ διότι⁴ πρόνῃ ἐπιεικῶς σοι διελέχθη⁵; θέλησον οὐδ' ἂν τῶν τῶν εὐμενῶν πράξεων καὶ θῶσον τοῖς θεοῖς. Εἰ δὲ μὴ πεισθῆς μοι⁷, χαλεπωτέρας σοι βασάνους ἐπινοήσω τῶν πρώην⁸ καὶ κακικράτους⁹ σε τοῦ ζῆν ἀπαλλάξω καὶ

C

⁵ ὄξω A 3. — ⁶ (καὶ τοῦτον - βασάνοις) ||||| ὁ δὲ μάρτυς A 3. — ⁷ (ὁ δίκ.) om. A 3. — ⁸ (χεῖρες ὁ θεός) om. A 3. — ⁹ Νινευί A 1, 3. — ¹⁰ (τελείως - ὑπομείναι) τὸ σημεῖον σου κέρει ἐν τῷ προσώπῳ μου A 3. — ¹¹ om. A 1, 2, 3. — ¹² κοινοῦτός A 2, 3. — ¹³ (ὁ μ. π. ἐ.) ποῦ οὐδ' A 3. — ¹⁴ om. A 3. — ¹⁵ (κ. κ.) om. A 3. — ¹ om. A 3. — ² κελ. ὁ ἡγ. A 3. — ³ om. A 3. — ⁴ om. A 2. — ⁵ σὺ A 3. — ⁶ om. A 3. — ⁷ (τὸ - σου) σου τὸ ὄνομα A 3. — ⁸ — ¹ δὲ αὐτοῦ A 3. — ² (τ. ἄ.) om. A 3. — ³ (π. α.) om. A 3. — ⁴ (μ. δ.) εἶτι A 3. — ⁵ διελέχθη A 3. — ⁶ om. A 2. — ⁷ (καὶ θ. - μοι) ἐάν γὰρ μὴ πεισθῆς μοι καὶ θέσης τοῖς θεοῖς A 3. — ⁸ (τ. π.) om. A 3. — ⁹ κακὴν κακῶς A 1; κακικράτους A 2. — ¹⁰ om. A 3. — ¹¹ (μ. τ. X.) om. A 3. — ¹² om. A 3. — ¹³ (τ. ἡγ.) αὐτῷ A 2. — ¹⁴ (τῷ - πεπλ.) om. A 3. — ¹⁵ (ἔτοιμος - βασάνων) om. A 3. — ¹⁶ πρόφερε A 3. — ¹⁷ (καὶ - ἐμέ)

τὸ σῶμά σου κελεύσω ἐν ὕδατι ῥιφθῆναι. » Ὁ δὲ¹⁰ ἅγιος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ¹¹ Ὁρέστης ἀποκριθεὶς¹² εἶπεν τῷ ἡγεμόνι¹³. « Ὁ πάσης ἀνομίας πεπληρωμένε¹⁴, ἰδοὺ ἔτοιμος εἰμι πρὸς πᾶσαν πειρὰν βασάνων¹⁵. Πρόσφερε¹⁶ σου τὰ βασανιστήρια καὶ ποιεὶ ὁ βούλει εἰς ἐμέ¹⁷. ἔχων γὰρ¹⁸ τὴν σφραγίδα τοῦ κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ, οὐ πτοῦμαι σου τὰς ἀπειλάς¹⁹. » Τότε ὁ ἡγεμὼν σφόδρα²⁰ ὀργισθεὶς καὶ θυμὸς πολλοῦ²¹ πλησθεὶς²² ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι ἤλους ἔχοντας τὸ μήκος ἀνά σπιθαμῆς καὶ τούτους ἤλωθῆναι κατὰ τῶν πλευρῶν²³ αὐτοῦ. Τοῦτον δὲ γενομένον²⁴, ἐγένοντο αἱ πλευραὶ αὐτοῦ ὡς ἰμάτιον διερωγῶς καὶ²⁵ ὡσεὶ κοηπίδες στρατιωτικά.

PASSIO I

clavis con- figitur;

equo indomito alligatur.

E

Reliquiae in flumen demersae

ab angelo colliguntur.

F

9. Ἰδὼν δὲ ὁ παράνομος καὶ¹ ἀσεβέστατος ἡγεμὼν τὴν γενναίαν καὶ σταθερὰν² αὐτοῦ καρτερίαν καὶ ὑπομονήν καὶ³ ὅτι οὐ δύναται αὐτὸν μεταπεισαι ἐκ τῆς εἰς τὸν ζῶντα Θεὸν ἀληθινῆς ὁμολογίας⁴, ἐπινοεῖ κατὰ τοῦ ἁγίου ἑτέραν μηχανήν, ὥστε αὐτὸν συντόμως ἀνελεῖν. Καὶ δὴ κελεύει τῇ τάξει ἐνεχθῆναι ἱππον ἀγριότατον πάνυ⁵ καὶ δεθῆναι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀλώσει καὶ οὕτως τὰς ἀλώσεις προσδεθῆναι ἐπὶ τῶν μηρῶν τοῦ ἱππου καὶ ἐλασθῆναι τὸ ζῶον βία πολλῇ, ὅπως τὸ τέλος τοῦ βίου ἀποδόσῃ⁶ πικρῶς. Οἱ δὲ δήμιοι ἐποίησαν⁷ τὸ προσταχθέν αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἤγαγον αὐτόν⁸ ἀπὸ Τυάνων μίλια εἰκοσι τέσσαρα· καὶ εὐθὺς⁹ ἀπέδωκεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τῷ Κυρίῳ¹⁰.

10. Ἐμνησθὲ δὲ παραχρῆμα¹ Μάξιμῳ τῷ ἡγεμόνι ὅτι ὁ χριστιανὸς Ὁρέστης ἀπέδωκε² τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Καὶ ἀκούσας³ ταῦτα ὁ ἡγεμὼν ἐκέλευσεν τὸ τίμιον⁴ λείψανον αὐτοῦ ῥιφθῆναι ἐν Φίφῳ⁵ τῷ ποταμῷ ἀντικρὺς τοῦ ὄρους (1). Καὶ τοῦτον γενομένου, ἐθεασάμεθα ἀνθρώπων τινα⁶, ὃς τὴν ιδεάν εἶχεν λαμπρὰν ὡς ὁ ἥλιος, δεξάμενον τὸ τίμιον⁷ λείψανον τοῦ ἁγίου μάρτυρος· ὅστις καὶ κατέθετο αὐτὸ ἐν τῷ παρακειμένῳ ὄρει τῇ πόλει Τυάνων. Ταῦτα δὲ πράξας ὁ ἀσεβέστατος καὶ παράνομος⁸ ἡγεμὼν⁹ ἀπέστειλεν τὰ ἐπομημίματα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ὁρέστου ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὥστε τι μέγα ἄθλον καὶ κατορθωμά¹⁰ πρὸς Λοκλιητιανὸν τὸν βασιλέα. Ἐτελειώθη δὲ ἡ μαρτυρία τοῦ ἁγίου ἀθλοφόρου Χριστοῦ¹¹ καὶ μάρτυρος Ὁρέστου μηρὶ νοεμβρίῳ¹² ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν¹³ αἰῶνων· ἀμήν.

ἔτοιμος γὰρ εἰμι πρὸς ταῦτα A 3. — ¹⁸ om. A 3. — ¹⁹ (ἀπ- ἀπειλάς) μου A 3. — ²⁰ (ὁ ἡγ. σφ.) om. A 3. — ²¹ om. A 3. — ²² ὁ ἡγεμὼν add. A 3. — ²³ πτερόν A 3. — ²⁴ (τ. δ. γ.) om. A 3. — ²⁵ (αἱ πλ. - καὶ) δὲ οἱ πόδες αὐτοῦ A 3. — ¹ om. A 3. — ² σταθερὰν A 2. — ³ (τὴν γεν. - καὶ) om. A 2. — ⁴ (μεταπ. - ὁμολ.) ἐπο- τάξει τοῦ διαβόλου ἐμβεβληκῶτος αὐτοῦ εἰς τὴν καρ- διάν A 3. — ⁵ (ἀγρ. π.) φοβερώτατον A 3. — ⁶ ἀποδώ A 1. — ⁷ ἐπ. δὲ οἱ δ. A 3. — ⁸ αὐτὸ A 2. — ⁹ ἐν αὐτῷ A 3. — ¹⁰ (αὐτ. τ. κ.) om. A 3. — ¹¹ om. A 3. — ¹² παρέδωκε A 2. — ¹³ (κ. ἄ.) ἀκούσας δὲ A 3. — ¹⁴ om. A 3. — ¹⁵ βίρω A 1. — ¹⁶ (καὶ τοῦτον - τινα) ἀνθρώπων δὲ τινα ἐθεασάμεθα A 3. — ¹⁷ om. A 3. — ¹⁸ (ἀσεβ. - παράνομος) om. A 3. — ¹⁹ Μάξιμος add. A 3. — ²⁰ (ὥστε - κατ.) om. A 3. — ²¹ om. A 3. — ²² ὅ' A 3. — ²³ om. A 2.

Apollonius traditur natus prope oppidum Tyana, stagno effluens fons cernitur, qui magnitudine aquarum inflatus seseque resorbens numquam extra margines intumescit. »

II.

(1) Huiusce fluminis nomen nusquam reper- tum est. Haud scio an locus AMMIANI MARCELLI- NI, *Rerum Gest.* XXIII, 6, 19 apte huc referatur: « Apud Asbamaei quoque Iovis templum in Cappadocia, ubi amplissimus ille philosophus

